

ივერია

აპრილი 1896				
ნომ.	მთვ.	სამ.	საბ.	საგ.
1	10	6	6	—
2	9	5	5	50
10	8	4	4	75
9	8	3	3	50
8	7	2	2	75
7	6	1	1	50

ტელ. ნომ. — ტელ. მუდრი.

რედაქცია: **ივერია**
სიკოლომის ქუჩა, 21
ტელ. ნომ. — 1101
ბაზმის დასაბამლად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვ
გაბეჭდ. საზოგადოების კანცელირის.
ფასი განცხადების:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე
16 კაპ. მეორეზე — 8 კაპ.

„ივერია“ ტელ. ნომ. № 227.

„ივერია“ ტელ. ნომ. № 27

ლაბრია-ალგერი

„წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების“ სასარგებლოდ
აქმნება გამართული 28 აპრილი.

ვისაც ჰქვარს შემოსწროს ნივთები ამ ლაბრიალისთვის,
შეუძლიან ეს ნივთი გაუზიაროს „წერა-კითხვის გამავრცელებელს“
საზოგადოებას“ (სათავად-ანაუფრო საადგილ-მამული ბანკის შენობაში)
და **ახ. ოღბა თადეოზის ასულს**

შეგვიგაქისას.
(ნიკოლოზის ქუჩა, საინფის სახლი, № 21).

კაცის კვალიყოფათა წალო- ბისათვის

მაქვს პატივი ვაუწყო სიღნაღისა და თელავის მახრის მცხოვრებთ, რომ
15 აპრილიდან ველის-ქუჩეში გაიხსნება საწვობი მსახურისა ვაჭრის
ნაღდყოფათა წამლობისათვის, ნაყრისა და ობის წინააღმდეგ. აპა-
რატები, საბრეველები, შამიანი და სხვა-და-სხვა გვიარსი საზღვარ-
გარეთიდან ახლა გვაქვს მიღებული. მსურველი შეუძლიან შეიძინონ
სხვებზე იარაღები იმივე ფასად, როგორც კ. ტფილისის საწყობებში.
დავმეფი პატივისცემით ვაგწმ ალაკაბ ასაკოა.
(4—46—4)

ახალი ამბავი

კავკასიის სამხრეთ-აღმოსავლეთი
კურნალო საზოგადოებამ წლიურ
კრების დღეს, 7 აპრილს, გაუზიარა
მისარგალი და დღეში უაღრესტრესს
მისარგალს საზოგადოებისათვის, თავი-
დამარე გახდნენ და და მიიღო შე-
მდეგი პასუხი მისის იმერატორები-
თი უმადლობისათვის:

დიდად გმადლობთ ჩემთვის სასიამო-
ნო დღეებისათვის.

მისი კვალი.

დღეში, რომელიც გაუზიარა კავ-
კასიის სამხრეთ-აღმოსავლეთი
საზოგადოებამ შემდეგი შინაარსისა
ყო:

მისი იმერატორების უმადლე-
სობას დიდს მთავარს მიხეილ ნიკო-
ლოზის ძეს, კავკასიის სამხრეთ-
აღმოსავლეთი საზოგადოება, რომ-
ელიც ყოველთვის მადლობით აღ-
სილია თქვენს იმერატორების
უდიდებულესობის, თავისი უაღრეს-
ტრესის მფარველის მიმართ იმ კე-
თილ დახმარებისათვის, რომელიც
ამოუწინებთ თქვენ ამ საზოგადოე-

ობენ. თვითული საქმლის ლეკმა
თითო წრაპებს დაკარგა უღრის და
თითო ყრუა ღვინო შრომის ოფ-
ლის ფასად აქვთ ნაყიდი.

კურტილი ობ-კუთხივ ტუთი
შეშლის მინდობიზა გაშლილი.
ტუე ამ პატარა სოფელს მფარველო-
ბას უწევს და უცხო თვალს აშო-
რებს. სოფელში ეკლესია არ არის,
საზოგადოებამ მეტად ღარიბია და
ძალიან უნებურად კმაყოფილება მხ-
ლობელ სოფ. კარმდამ მღვდლის
მოწვევით, მერე მღვდელი ორ კვი-
რად იმ ერთხელ ძლივს გამოდის კურ-
ტილიში საღმრთო წესის აღსარე-
ლელად. ორი ვერსის გავლა განა
აძვილია?..

ოცილოდ საცოდავი, ნახვარდმინ-
გრული ქოხები გზის პირას არის
აქა-იქ გაშენებული, ქათამები ხსლის
წინ შვარტყის ნებს ჰქეპენენ. გზა-
ზედ თუ ვინმე უცხო მგაიარა, ეს
ხომ დიდი მოგონება სოფლისათვის,
დღე კაცები გაოცებული იყურებინ
და მუდამ ყურადღებუ ყუფიან ბავშვები
ხომ შემინებულ უცხოების გუნდსავით
მორთვენ ხოლმე კვირის.

ენ-ლუი თავისი სიკოცხლეში
ვიც ვარ გამხდარი. შეხედულბოში
იგი მუხისათვის მადალი და ღარი-
კვებულა, სახე და ხელის კანი ში-

ბას, დღესსაწყოლობს რა თავისი არ-
სებობის 32 წლის შესრულებას,
სახვდა თქვენს იმერატორების
უმადლობას მიიღოთ საზოგადოე-
ბის ყველა წევრებისაგან უტრფუ-
ლესი სურვილი კეთილდღეობისა და
ხანგრძლივობისა.

* * * ქართველთა შორის წერა-
კითხვის გამავრცელებელ საზოგადო-
ების* სასარგებლოდ ლატარია-ალ-
გერი 21 აპრილის მაგიერად 28 აპ-
რილს იქნება გამართული, რადგა-
ნაც იმ დრომდის საქროო სამუდის
ვერ მოასწრობენ.

* * * 6 აპრილს, შაბათს კავკასიის
სამოსწრო ოლქის მხრუწველი კ.
3. იანოვიჩი ჩრდილო კავკასიაში
წავიდა.

* * * 20 აპრილს დანიშნულია არ-
ჩევანი ხელოსანთა თავისა. არჩევანს
დღესწერება თვით პოლიციებისტრიკ
რომელსაც მინდობილი აქვს თვალ-
ყური აღევნოს არჩევანი რიგზედ და
სამართლიანად მოხდეს.

* * * გუმინ-წინ, ორშაბათს, 8 აპ-
რილს, ნახალადევიდამ* წამოხსნეს
იოსებ ბელიძეს, რომელიც ქარწი-
ლოში ყოფილა აქ და ქალები გამო-
უცილებია სახლში, ვაჭარლთან და-
სხვებთან ვილაცა შეიარაღებული
კაცები და ხანჯლით აუტყუნიათ. ქა-
ლებმა ბერი თურმე იწყველეს და
იკვირეს, მაგრამ მშველელი არავინ
იყო და მველდებმა თავს უშველეს.
საბრალო ბელიძე მაშინვე თურმე
გარდაიცვალა. პოლიცია მველდებს
დაძევებს.

* * * როგორც ვაზ. ნოვ. ობ.-ე
სწერს, ამ ქვამ ტფილისში საფრან-
გეთის ერთი ახალგაზრდა მოგზაური

საგან დამწვარი-დახტოილი აქვს. მზემ
და თავის გულგრილი ხილნჯემ და
ჯაფის ატანილობამ მისცა მას მარ-
ტო ხის ფერი-კი არა, ხის სიმე-
რეც.

წლოვანებასთან ერთად თითოე-
ლიაპირ-კვი დაივიწყდა ეან-ლუსი.
იგი სიტყვის თქმის უნარიშენ-
ლო ძალის დაკარგავია სივლი-
დად. მის თვალთა ხილვა მიწის დას-
ჩერებოდა, წელი მომღებოდა და
მუდმივი მშრომლის სახე მიიღო.
უკანასკნელს წლებში იგი თავისი
შვილებზედ ყოხილად იცქირებოდა.
ენ-ლუმი სამუშაოდ ძნელი და მი-
მე ნაწილი ილია; მუდმივი მიწის და-
შეპტერალი მუშაში მიწა კარგად იც-
ნობდა და თითოე მიწოდ კიდევ
ინისი. მაგრამ აგერ ერთხელ ორი
თვის წინად ეან-ლუი მუშაობის
დროს წაიქცა და ქარიშხლისაგან
მარტოეული ხესხილი მთელი ორი
საათი თავის ფარცის გვერდზე ეგ-
და. მერე დღეს თითოე არაფერი
მოხლობოდეს, კვლავ სამუშაოდ გა-
ვიდა. მაგრამ... საქმის წინააღმდეგო-
ბით ვერ გააქვებ, თვით დღემიწუც
აღარ ემორჩილებოდა მოხსენ. შეი-
ლები მწუხარედ თავს იქნებდენ.
ქალს უნდადა მოხუცი სახლში და-
ეკირა, მაგრამ მოხუცი ვაჯიუტდა.

ჩამოსულა, სახელად პიერ მორანი.
სხვათა შორის, მოგზაურს აზრად
აქვს ჩვენს მხარის ეკონომიკის
მდგომარეობა გაიკნოს. ტფილისში
მორანი კახეთს წავა ამ დღებში,
აქედამ თიანეთს და შემდეგ ერევნის
გუბერნიასში, სწერს ვახუთი.

* * * კავკასიაში ქრისტიანობის აღ-
მადგენელ საზოგადოებას გადაუღვია
5,000 მანეთი ამ საზოგადოებისა
კლიესობებში წვინთ-საკავების და
საარსებლად. ამ წვინთ-საკავებში
მოთავსებული იქნებიან სარკინო-
რიგ-ნებარები წვინთს ქართულსა
და რუსულს ენაზედ (ნ. ვ.)

* * * შინაგან საქმეთა სამინისტროს
სამედიცინო განყოფილებამ, გარდა-
სწვევით გამოიძიოს სანტარული და
სამინისტროს მდგომარეობა შეი-
ზღვის ნაპირებისა ამ ზაფხულში.
(ნ. ვ.)

* * * კავკასიის მთავარ-მართველად
ნაყოფს, გენერალ-ადიუტანტს ლონ-
დუკოს 1890-ში წარუდგინია სამ-
ხედრო სამინისტროში პროექტი, რომ-
ელიც შეეხება ყარის მახრისა, არ-
თინისა და ბათუმის ოლქის მეკი-
რთა საზოგადო ცხოვრებისა და მი-
წათ-მშობლებობის მოწყობას. შარ-
შან სამიწად-მოქმედი მინისტრს ერ-
მოლოვს უთხოვია, რომ ეს პროექ-
ტი გასინჯულ იქნეს. გეროვანს სა-
მინისტროებს ეს პროექტი მოუწო-
ნებით და ამბობენ მალე სახელმწი-
ფო საბუქო განიხილესო. (ნ. ვ.)

* * * ილტაში ნახვარა არწინი
თვლილ მსოფლად 2 აპრილს, საშინ-
ლად დაზიანა ხეები ლივანიაში. ის
მეცნარებები, რომელიც სასახლეს ერ-
ტყა ირგველი, მთლად ერთიანად გაა-

შვილებმა მამას პატარა ვაკინე გა-
ატანეს, რომ თუ მოხუცს რაიმე მო-
ხვილად, იმთავის ვაკინეს შეგე-
ყოინებინა...

— აქ რას დათრევი მუქთა! შე-
ნიშნა მოხუცმა ბავშვს, რომელიც
ერთ ნაბიჯზედ იყო შორდებოდა.
შენიღებინა მე უკვე საზრდის თი-
თონ ვშოულობდი.

— მე თქვენ გდარჯობოთ პაპავ
უპასუხა ბავშვმა. ეს უბრყვილო სი-
ტყვა მოხუცს ლხვარსავით მოხვდა.
მინც ხმა არ ამოილა. საღამოზე
მუშაობისა და მარტოეული მოხუცი
დაწვა და აღარც ამდარა. მერე
დღეს სამუშაოდ წახვალმენ შვილე-
ბი რომდამ მამასთან დაქვერა ხედავენ,
არა მოხუცი სამუშაოდ წახვალს
აპირებდეს. მოხუცი ტახტზე გაქიმე-
ოთ თვალმ დაქვეტილი, თითოე
რასმე ფიქრობსო, უძრავად იწვა.
მოხუცს ისეთი ვარკინებელი კანი
ჰქონდა, რომ ძნელი იყო გაგვით
შვილებს, თუ რა ვადამყოფა აწუ-
ხებდა მას.

— რა, მამავ, საქმე ცუდად ხომ
არ არის...
მოხუცი ბუტბუტებს და უარის
ნიშნად თავს იქნევს.

— თუ თქვენ არ მიღიხართ, მამ
ღროა სამუშაოდ ჩვენ წავიდეთ.

ფუქა თოვლი. (ნ. ვ.)
* * * ტფილისის ოლქის სასამარ-
თლოს თავმჯდომარე თ. ა. ბიკოვი
უკვე ჩამოვიდა და თავის თანამდ-
ბობის აღსრულებას შეუდგა. (ნ. ო.)

* * * ს. ზენტი. წარსულს თავი 29-ს
ორი მძა ბიჩიკ-შვილები წავიდნენ
უღელის ხარო მეჯვრისხევის მახლო-
ბლად ტყეში შეშის ჩამოსატანად.
ქარიშხალსა და ერთმანეთში არე-
ულს თოვლებსა ისე გაეთოშნა ეს
საბრალონი, რომ მეხოხელ გლე-
ბკაცებს ცოცხალ-მკვდელი ენახათ
გზაში და ჩამოყვანათ მახლობლად
მდებარე სოფელში. ერთი მძა მაშინ-
ვე მოკვდა, მეორე ძლივს მოიყე-
ნეს გრძობაზე და ჩამოყვანეს სახ-
ლში. მოკვდა აგრეთვე ერთი ხარი.
წარედგელი გაზაფხულის ვერაფე-
რი გავიგია. ერთ თავად წვიმა და
თოვლი მოდის. აღგვობა დღეს კო-
კის პირული წვიმა მოდიოდა. 29
და 30 მარტს-კი ისევ მოთოვა. ჯერ
ხელი არავის გაუძრევირა სხანგ-სა-
თესად. დავიკრევირა გულ ხელი და
შვეყურებთ სავადახოდ მოღრუბლ-
ულს ცას.

* * * ა. დავაზი. (ოზურგეთის მა-
ხრის) აქ რალც სამიშარი პირუტ-
ყვის ავადყოფობაა, რომლის ნიშ-
ნებიც შემდეგია: საქონელს სხები
ჩამოუსივდება, საქმლის ქაშის უკ-
ლებს, ცოხნა თანდათან უძნდდება
და მეტელში ხსნის, რის შემდეგაც
საბრალო პირუტყვი ხანშიადა ხდე-
და და კვდება. ამ გვარის ავადყოფ-
ობამ, როგორც იქნება, განსაკუთ-
რებით უფრო მეტ ნაწილად ფურ-
მახვრებს გადაუდება ხოლმე, ძროხასა
და ხარს-კი ძრიელ იშვიათად; მაგრამ

დახსი მოხუცი ნიშნებით აჩვენებს
შვილებს, რომ ღროა სამუშაოდ წა-
ხვილად, ღროა, როდენს დი-
ლოდამ კარავა დამედის ყველა ხელი
შეშობაშია; მერე შეიძლება მთელი
დილა დაქარვინ, იქ კიდევ სიტყვა
წამოუშენს და მშვიდობით მოსავა-
ლი. თვით ვაკინე დღეს და ბიძებს
გაქავა სამუშაოზე. მოხუცი ლაკური
მარტოე-მარტოე ღარი. საღამოთი
მუშაობიდან დაბრუნებულმა შვილებ-
მა მოხუცი იმივე მდგომარეობაში ნა-
ხეს. გულ-აღმა, თვალმ-დაქვეტილი,
თითოე რალც ფიქრებშია წასუ-
ლილი.

— აბა, მამა, უკეთესობა არ გე-
ტობა?

— არა, უკეთესობა არ ეტობა. მო-
ხუცი ბუტბუტებს და თავს იქნევს.
რას იზამ? კატრინას აზრად მოუვი-
და მოხუცისათვის ღვინო, მაგრამ
ცხელი საქმლი გაუკეთებინა, მაგრამ
ეს მეტი სახიფათოა. შეიძლება ავ-
ნოს კიდევ და... უაზრებმა ჭრი-
ნული გადსწყვიტა, რომ დილა
საღამოზე ბიძებისა და შვილები
დამშვიდებული დასაძინებლად და-
ლაგდნენ.

— დილით მინდობი წახვალმენ
შვილები მოხუცის ახლო რამდენიმე
წამი დაჩინენ.

ყოველ შემთხვევაში დიდი სიფრთხილით...

კარგი იქნება, ვისგანაც ჯერ არს, სოფლებში გზების შეკეთებას...

მოსახლეობა.

ბ. იბრაიმი (გარის მასა). შემოდგომის ნადავრებს ანდ ამ სოფელს...

დღემგზავსა. იმ ცხენს, რომელიც უძღურებისაგან თავის კუთხეში და...

საქმე არა გაქვს? მკურნალი-სათვის რუმონში უნდა წავიდეთ...

მოსხუც ესმის შვილების ლაპარაკი, მოსუენრობა გეტყობა და თითქო...

მამა არა? იკითხა ანტუნამა, რალას ვიგვიანებთ, შეგვიძლიან საქმე...

რასაკვირველია, შეუძლიანთ საქმეს შეუდგეთ. აქ რას გაიარებენ. მიწის მთავალი უნდა და მოხუცსკი...

აგარ სამი ღღრა ცოცხალი უფრო იყო დიდი საშუალო მილიან და ენ ლუი-კი...

კი იქნებოდა; წაართვა დავითი სასუქი...

აი ეს კვირებს დასწყობს! მტკიან იქნება, რომ წყალ-დღობისაგან და...

1 აპრილი, 1896 წ.

ბრძა-სინათლით ქაშაოვლინი!

ვერობის წინ-სვლამ, ყველა ერის მყუდროება შეარყია; დაზარალი ეარბნობა...

*) იხ. «ივერია» № 76.

დავითისა. იმ ცხენს, რომელიც უძღურებისაგან თავის კუთხეში და...

თვით შვილებიც დიდდა არა დარღობენ.

მიწამ მით დაუსწო ფუფუნებითი გრძობა. ისინი ახლო დავანან მიწისათა და სრულიადც არ ემუდკრან...

იმ ახალგაზღბლის გუნდი, იმდენად უფრო აღრე გადანერგვენ თავიანთ სამშობლოში...

მოსხუცმა სთხოვა შვილებს მინადგის ყარაულს დამიძახებო. ბიძია ნიკოლი...

დავითისა. იმ ცხენს, რომელიც უძღურებისაგან თავის კუთხეში და...

მოსხუცმა სთხოვა შვილებს მინადგის ყარაულს დამიძახებო. ბიძია ნიკოლი...

რომ ჩვენი მოთხოვნების დასაწყისი ევროპაში ყოფილა, რამდენად უფრო აღრე შევეუბრებოდით ამ მოთხოვნებს...

დავარწმუნდეთ, რომ ისე ცოტა შრომით თავს ვერ დავიკმაყოფილებთ, როგორც წინა დროებში.

მითხველი შენიშნავს, რომ მატერიალური მოთხოვნების პროგრესი ჩვენში ყოფილა და არის, მაგრამ განიხილოთ მოთხოვნების გაზრდას შედეგებით...

მამა გარდაიცვალა. მამა გარდაიცვალა. მამა გარდაიცვალა.

გი მოკვება, რომ სხვისი წყურბობის გასაღებელია...

მამა გარდაიცვალა. მამა გარდაიცვალა. მამა გარდაიცვალა.

ნეთი 8 მარტს მიიღეს პარლამენტი, რომელიც აფიკანში უნდა გაეგზავნათ, უარი სთქვა და კენჭი არ ამოიღეს; სასურველ მდებარე პრაივიციები გატყუებულ ჯარისკაცებით სავსეა. თითქმის ჩრდილო და სამხრლო იტალიის ყველა ქალაქებში მიტინგებს მართავენ, საწინააღმდეგო მოწოდებებს აღგნენ კრისის დიტატურის წინააღმდეგ და აგრეთვე იმის წინააღმდეგ, რომ ომი აღარ განაგრძონ; ნეპოლის მოქალაქეები პირდაპირ თხოულობენ, რომ მინისტრი სამართალს მისცენ, მინისტრი, რომელმაც ლამის ქვეყანა დატოვა. ამ მოძრაობაში ყველა წოდების წარმომადგენლები იღებენ მონაწილეობას. უილს ორი ნიშნით მოჰყავს ასეთი წინააღმდეგობა, ერთი ბოლომდელო მოწოდებას და მეორეც პავის დღითა აღრესი: „სახშირი გავაქვს-ნა, ვაგრეთვე მამულის სიყვარულია, აქვს თავის უფროსი დაფარული მხარეც და ქვეყნის კეთილდღეობა მსხვერპლად ეწირვის მხოლოდ რამდენსავე პირს, რომელმაც არ შეუძლიათ სხვა საშუალებით გაძლიერება, და აფრიკის ბრძოლა სრულიად ეწინააღმდეგება იმ მამულის შეილა პრინციპებს, რომელიც იტალია განათავისუფლებს, ვერსააღმდეგობით იტალიის ამ დამლუპველ პოლიტიკას და სამინისტროს, რომელიც მის მხარს უჭერს, არის ნათქვამი ბოლომდელო მოწოდებაში“.—„პავის დღითა—ნათქვამია მეორე საწინააღმდეგო დღესში—მწუხარებას შეუტყობს, რომ იტალიის უთავოე იჯახი ასეთი უიმედო და მწუხრ მდგომარეობაშია; მათ მოსვენებას არ აძლევს მწუხარება უცხო ერისა, რომელიც თავისი მიწის და დამოუკიდებლობას იფარავს; ვუწყითრა კარგად, თუ რა არის დღითა, კოლონიის, ქალებისა და დღების მწუხარება მათ გამო, რომელნიც ორთავე მხრიდან იბრძვიან და სისხლს ანთხევენ; ვიცით-ნა ის, რომ არც დიდებას და არც სატრელობას არ მოუტანს ასეთი ბრძოლა, რომელიც თავისუფლებისა და სიმართლის აღსადგენად, დასამკვიდრებლად არ არის გამოწყვეული, ვიგონებთ-რა იმასაც, როდესაც შეიღწი იტალიისა მამულის თავისუფლებისთვის იბრძოდნენ თავისთავად სამშობლო ქალაქ ლამბარდიში... ვთხოვლობთ ახლაც უკან დავიბრუნეთ იგინი, დაბრუნეთ ერს, რომ უმწყობ-ღმადრეულით დაჩრდილო და დაწავრულით მფარველად ექმნენო“.

შურნალ-გაზეთში და წიგნი

— ეხლა კარგი, ეს პატარა ქვეყანა ჩინეთისა და იაპონიის შუა, დიდ ამბავში, ეგვიპტამ დიდი შურაღება მიაკეთა ამ ქვეყანას იმის გამო, რომ ეხლა იქ არაფერობა და ყველას უნდა მეფერი წყალში თევზი დიპროსონ. ყველამ იცის, რომ კორეელნი უფრო ერთი და ძალიან უკან ჩამორჩენიან კულტურას და ცივილიზაციას, მაგრამ უფრო კორეელი გათქმული ყოფილიან თავისი განაღლებითა, ამას ამტკიცებს ვილდ მორის კურანი, რომელმაც მათი ამავე გამოძი და ამბობს, სხვათა შორის, რომ

უკვე 1408 წ., ეს იგი, გუბერნორები*) წინა, კორეის მეფეს ჰუი-ტონგს მოუგონია წინადადება და უბრძანებია ითხოვოს ასეთი ჩამოსხმა ჩინურის ანბანისა, რადგანც მაშინ კორეაში ჩინურს ანბანს მხარობდნენ. ორმოც წლის შემდეგ, სახელმწიფო 1448 წ. მისმა მემკვიდრემ მეფემ ოიე-ტონგმა შეადგინა საკუთარი კორეული ანბანი. შემდეგ კურანი ამტკიცებს, რომ კორეელებს შესანიშნავი ლიტერატურა აქვთ.

თუმცა იპირებულება, რაკი კორეაში შევიდნენ, დაარსეს წარმომადგენლობითი მართლმადიდებლობა, მაგრამ კორეამ ვერ იშენა და ახლა ამის გამო დიდი არეულება იქ იქაურს მეფეს საშლეთა პატივი აქვს. იმას ყოველგვარი პატივი ეკუთვნის; რასაც მოიქმედებდა და მოიქმედებს, ყველამ წინააღმდეგ საზღვრული წილი უნდა მეფეს მართის როცა ტახტზე აღის მეფე, სახელი უნდა მისცეოდ ჩინეთის იმპერატორისადან და არავის ნება არა ჰქონდა ამ სახელის სხენებისა. მარტო მაშინ შესაძლო იყო სხენება სახელისა, როცა რაიმე ქალად ეგზანენებოდა ჩინეთის იმპერატორს. სახელი მისთვის პირადად იხსენებოდა მხოლოდ მის სიყვარულის შემდეგ და მაშინ იგი ყველასათვის საწინააღმდეგობა. მეფის წინაშე არავის არ შეუძლია ემზინა სათვალად, ან პირადად ჰქონდეს. არავის არ შეუძლია მიჰკარებოდ და მეფეს, ან ხელთ შეხებოდ, ფოლად და რისცა ვერ შეეხებოდა მის წინადა გვიან. ამის გამო 1800 წ. მეფე ტონ-სი-ტაი, ოთხი მომადრეოეი მუწყისაგან, რადგანც ვტიკეტი არასაშლეთი იყო ნესტარი მეთაურის იმის ტანსა და გამოგრეუთი ვიწრო. მეორე მეფე უფრო გამბედავი ყოფილა და ნება მიუტია ხელი გაეჭრათ მოსარჩენად, მაგრამ ძლიერ-სიღვინად გადარჩინა სიკვდილსაგან ის მეურნალი, რომელმაც იგი მოაჩინა ამ გზით. ვინც ცხენით გაიღის მეფის სახლისა ხელი, უნდა ჩამოხატეს და იმი გაიაროს. თუ მეფე ვაებინებოდა ვისმე და ხელს შეხებეს, იმან ხელ-შეხებულად აღიკვეთილ ანგრევიით უნდა შეიჭიროს და მთელი თავისი სიცოცხლე ეს ნიშანი მოწყალების ატაროს. მეფის სახე არც ფულზე უნდა მოიჭიროს და არც ვადლებულ იქნას სურათად. ეს ვერსააღმდეგობა შესლის შემდგომ და არის წესად ეხლა შესაძლებელი იქნა ფოტოგრაფიით ვადლებო მეფის სახლს. მეფის სახელში წინადა ვარდ ქალად უყვით იყო, სავა ხალხი არხანს ანდებდა, რომ მეფეს მიერთოს, ეხლა ეს აღარ არის თურმე. ამის მაგიერად მიიხთებელი სახლისა წინადა ცუცხლს ანთებს, მათზე, მათზე მეფე დინახავს და იკითხავს ეს რა ამბავია და ამ გზით შეიტყობს, რომ მიხონენილი არიოს. როცა მეფე ვარდაცვლიდა, მთელი საფეო ოცდაშვიდი თვეც მდგომარს. სიკვდილის დღემ დასაფლავებამდე არც ქორწილი შეიძლება, არც ვინიმე დასაფლავება, არც სხეულის რისამე საშლეთად შეწირვა. სხეთის თვისი განმავლობაში არც დანაშავე დასჯება, არც რაიმე პირუტყვი დაიკვლება და არც ხორცი იჭმება, მთავრობა ბრძანებას აძლევს რაჩიარი ტრანსიბის უნდა ატარონ და ღია ფერის და ძვირფასი ტანსაცმლის სასტკაოდ არის ატარებულნი, მეფის დასაფლავება ისე მდღერებოდა და ისეთის დიდის ამბით მოხდება ხოლმე, რომ ამას არა სხვა ცერემონია არ შეეღებება. (3. ი. ლ.)

— ძალიან ცოტად იცის, რომ საზღვრების ახლო ერთი პაწია სახელმწიფოა, იმანვე პაწია სხვა არ არის ქვეყანაზე. იგი სახელმწიფო რესპუბლიკაა, სახელად ტავოლანო. ის რესპუბლიკა არსებობს პატარა კუნძულზე, რომელსაც ტავოლანოვე ჰქვინდა და რომლის სიგანე სულ ორ ვერსტზე ნაკლებია. რესპუბლიკის პავის სულ 56 სული მკვიდრი 1836 წ. იგი ცნობილია დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ და ამ პაწია სახელმწიფოში მეფედ დასვეს მაშინ ბარტელმონის გვირგვინი. იმან იმეფა 46 წელიწადი და გარდაცვალა 1882 წ. სიკვდილის დღემ მეფემ გამოსთქვა სურველი, რომ არავინ მის ნათესავი არ გაემეფეს, რადგანც მისი აზრით, ყველამ უეფეთი იქნება ტავოლანო.

წიგნი რედაქციის მიერ.

უძომიწილესად გასოჯთ ნება მიხამოთ თქვენს გაცხადის შემქმნაბთ უგულოთადესი მადლობა გამოვხატავთ იქნადა გოსტანტის სახელს ქ. გუგულისაგან, რომლისაგანც ვიგებთ მეტეფრისსევის წინა-საგვის სასარგებლოდ მისკან შეგვიგანა ქ. ეგვიპტისა შერაგელად იმი თქვენს, ამისათვისვე გვსაგნით შემომწოდებთ სახს: მის. გუგულისმე 3 მან., ო. ჩაოი-მე 3 მან., ტ. მინოშეშეშეშე 3 მან., გ. გალანდანაშეშე 2 მ., თ. ა. ჩაოი-კაგმა 1 მ., კ. მ. ანდრონიკაშეშე 1 მ., ე. თ. თანაგაშეშე 1 მ., ე. შანსარაგმა 1 მ., თ. გ. ყორანაშეშე 1 მ., ო. ა. ანდრონიკაშეშე 1 მ., გ. შოთინაგმა 1 მ., თ. ო. მიქაშეშე 1 მ.

*) მიღებულია, რომ გუბერნორები მოიგონა წინადადება და უბრძანებია ითხოვოს ასეთი ჩამოსხმა ჩინურის ანბანისა, რადგანც მაშინ კორეაში ჩინურს ანბანს მხარობდნენ. ორმოც წლის შემდეგ, სახელმწიფო 1448 წ. მისმა მემკვიდრემ მეფემ ოიე-ტონგმა შეადგინა საკუთარი კორეული ანბანი. შემდეგ კურანი ამტკიცებს, რომ კორეელებს შესანიშნავი ლიტერატურა აქვთ.

რის მცხოვრებობისთვის თვითონ უპატრონოთაიანი თვისა. უპისილდე არავინ გამოცხადდა სურვილი ტავოლანის მეფედ გამოსარიყო. ამის გამო მკვიდრთა დაბრუნებულად გამოაცხადეს რესპუბლიკა 1886 წ. რესპუბლიკის კონსტიტუციით ქალაქები მნა აქით არჩევანდნენ. პრეზიდენტი არჩვენ ქვეყნის წლის ვადით. შესანიშნავი ის არის, რომ ყველანი ამ მეტად მსახურებენ, ვინაირი არავის ემეფება. 1887 წ. იტალიის მთავრობამ შეიწყინა ის პაწია რესპუბლიკა და მისი აქეთია ამ პატარა ქვეყანას დამოუკიდებლობა უფრო დამუტკიცა (3. ი. ლ.)

საბარტემალის თავადნი.

თავადნი ხერხეულიძენი. საქართვლოს მეფის გიორგის 1688 წლის გუჟარში სანდან და შეიღინ მისინ ქაისონრა, ზურაბ, ოტაბ და ზასა სურსეულამენი თავადება ანან წოდებულნი.

იმერიის დეპარტ.

თავადნი ხერხეულიძენი. საქართვლოს მეფის გიორგის 1688 წლის გუჟარში სანდან და შეიღინ მისინ ქაისონრა, ზურაბ, ოტაბ და ზასა სურსეულამენი თავადება ანან წოდებულნი.

სამარტემალის თავადნი.

თავადნი ხერხეულიძენი. საქართვლოს მეფის გიორგის 1688 წლის გუჟარში სანდან და შეიღინ მისინ ქაისონრა, ზურაბ, ოტაბ და ზასა სურსეულამენი თავადება ანან წოდებულნი.

რის მცხოვრებობისთვის თვითონ უპატრონოთაიანი თვისა. უპისილდე არავინ გამოცხადდა სურვილი ტავოლანის მეფედ გამოსარიყო. ამის გამო მკვიდრთა დაბრუნებულად გამოაცხადეს რესპუბლიკა 1886 წ. რესპუბლიკის კონსტიტუციით ქალაქები მნა აქით არჩევანდნენ. პრეზიდენტი არჩვენ ქვეყნის წლის ვადით. შესანიშნავი ის არის, რომ ყველანი ამ მეტად მსახურებენ, ვინაირი არავის ემეფება. 1887 წ. იტალიის მთავრობამ შეიწყინა ის პაწია რესპუბლიკა და მისი აქეთია ამ პატარა ქვეყანას დამოუკიდებლობა უფრო დამუტკიცა (3. ი. ლ.)

საბარტემალის თავადნი.

თავადნი ხერხეულიძენი. საქართვლოს მეფის გიორგის 1688 წლის გუჟარში სანდან და შეიღინ მისინ ქაისონრა, ზურაბ, ოტაბ და ზასა სურსეულამენი თავადება ანან წოდებულნი.

იმერიის დეპარტ.

თავადნი ხერხეულიძენი. საქართვლოს მეფის გიორგის 1688 წლის გუჟარში სანდან და შეიღინ მისინ ქაისონრა, ზურაბ, ოტაბ და ზასა სურსეულამენი თავადება ანან წოდებულნი.

სამარტემალის თავადნი.

თავადნი ხერხეულიძენი. საქართვლოს მეფის გიორგის 1688 წლის გუჟარში სანდან და შეიღინ მისინ ქაისონრა, ზურაბ, ოტაბ და ზასა სურსეულამენი თავადება ანან წოდებულნი.

რის მცხოვრებობისთვის თვითონ უპატრონოთაიანი თვისა. უპისილდე არავინ გამოცხადდა სურვილი ტავოლანის მეფედ გამოსარიყო. ამის გამო მკვიდრთა დაბრუნებულად გამოაცხადეს რესპუბლიკა 1886 წ. რესპუბლიკის კონსტიტუციით ქალაქები მნა აქით არჩევანდნენ. პრეზიდენტი არჩვენ ქვეყნის წლის ვადით. შესანიშნავი ის არის, რომ ყველანი ამ მეტად მსახურებენ, ვინაირი არავის ემეფება. 1887 წ. იტალიის მთავრობამ შეიწყინა ის პაწია რესპუბლიკა და მისი აქეთია ამ პატარა ქვეყანას დამოუკიდებლობა უფრო დამუტკიცა (3. ი. ლ.)

საბარტემალის თავადნი.

თავადნი ხერხეულიძენი. საქართვლოს მეფის გიორგის 1688 წლის გუჟარში სანდან და შეიღინ მისინ ქაისონრა, ზურაბ, ოტაბ და ზასა სურსეულამენი თავადება ანან წოდებულნი.

იმერიის დეპარტ.

თავადნი ხერხეულიძენი. საქართვლოს მეფის გიორგის 1688 წლის გუჟარში სანდან და შეიღინ მისინ ქაისონრა, ზურაბ, ოტაბ და ზასა სურსეულამენი თავადება ანან წოდებულნი.

სამარტემალის თავადნი.

თავადნი ხერხეულიძენი. საქართვლოს მეფის გიორგის 1688 წლის გუჟარში სანდან და შეიღინ მისინ ქაისონრა, ზურაბ, ოტაბ და ზასა სურსეულამენი თავადება ანან წოდებულნი.

თავადნი ხერხეულიძენი. საქართვლოს მეფის გიორგის 1688 წლის გუჟარში სანდან და შეიღინ მისინ ქაისონრა, ზურაბ, ოტაბ და ზასა სურსეულამენი თავადება ანან წოდებულნი.